

Βιοηθικές θέσεις του Μητροπολίτη Μεσογαίας κ. Νικολάου (Νίκη Νικολάου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)



Η μελέτη της θεολόγου Νίκη Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1Kbn0TB>), συνεχίζει με την παρουσίαση μιας άλλης σύγχρονης προσωπικότητας της Ορθόδοξης Χριστιανικής Βιοηθικής, του Σεβ. Μητροπολίτη Μεσογαίας κ. Νικολάου.



2. Οι απόψεις του Μητροπολίτη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαου Χατζηνικολάου

Από τη λίστα των Ορθόδοξων βιοηθικολόγων, δεν θα μπορούσε να απουσιάζει ο Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος Χατζηνικολάου, πρόεδρος της Επιτροπής Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος. Κατωτέρω, θα αναφερθούν οι απόψεις του για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τις μεταμοσχεύσεις, την κλωνοποίηση, τη χρήση τεχνικών οργάνων, τη μετάγγιση αίματος και την καύση των νεκρών.

Με αφορμή μια νέα νομοθεσία σχετικά με την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, ο

Μητροπολίτης Μεσογαίας, εκφράζει τις απόψεις του γύρω από το όλο θέμα. Αρχικά, τονίζει ότι διαμορφώνεται μια νέα αντίληψη οικογενειακής ηθικής και καταργείται ο θεσμός του γάμου, ως τρόπος θεμιτής ετεροφυλικής συμβιώσεως και εστίας γέννησης και ανατροφής τέκνων[464]. Εισάγεται, η έννοια της μονογονεϊκής οικογένειας[465], ενώ αξίες όπως η γενετική συγγένεια παιδιών και γονέων, η ετεροφυλικότητα των συζύγων, η ισοτιμία των δύο γονέων απέναντι στα παιδιά τους και η αναγκαιότητα αμοτέρων των γονέων κατά τη διαδικασία και στιγμή της γέννησης του παιδιού, δεν αποτελούν αυτονόητες προϋποθέσεις της οικογενειακής ηθικής, λογικής και πρακτικής, αλλά στοιχεία που εύκολα μπορούν να παρακαμφθούν[466].

Για την Ορθοδοξία, ο γάμος αποτελεί ένα μεγάλης σημασίας θεσμό και είναι ιερός. Αρχικά, σημαίνει τη δέσμευση των γονέων υπό την ευλογία του Θεού. Ο άνδρας και η γυναίκα, δεσμεύονται να ζήσουν μαζί για πάντα χωρίς να συνάψουν σχέσεις με τρίτα άτομα, γεγονός που οδηγεί στη μοιχεία και καταδικάζεται από την Εκκλησία. Ένα δεύτερο σημείο ιερότητας του γάμου είναι ότι δίνει τη δυνατότητα στους δύο συζύγους να γίνουν περισσότεροι αποκτώντας παιδιά. Ακόμη και στις περιπτώσεις αδυναμίας απόκτησης τέκνου, υπάρχει πάντα η υιοθεσία, μια πράξη η οποία αποσκοπεί στο να προσφέρει στέγη σε ένα ορφανό ή εγκαταλελειμμένο παιδί.

Τρίτο, ο γάμος είναι ιερός διότι οι δύο γονείς είναι ισότιμοι μπροστά στο παιδί[467]. Σε περίπτωση δανεισμού σπέρματος ή ωαρίου για λόγους τεκνογονίας, τότε επειδή το παιδί έχει γενετική συγγένεια μόνο με τον ένα γονέα, ο πατέρας ή η μητέρα καθίσταται λιγότερο πατέρας ή μητέρα αντίστοιχα. Επομένως, εύκολα δημιουργούνται προστριβές και προβλήματα στην οικογένεια. Ακόμη και σε περίπτωση που γίνεται δανεισμός εμβρύου, αυτός παίρνει τη μορφή υιοθεσίας και έτσι δημιουργεί προβλήματα στις ενδοοικογενειακές σχέσεις. Ένας τέταρτος παράγοντας που καθιστά ιερό το γάμο, είναι το γεγονός ότι το παιδί αποτελεί καρπό αγάπης του ζευγαριού. Στην περίπτωση, όμως, της τεχνητής γονιμοποίησης, ένα παιδί αποτελεί καρπό πολλών γονέων, δηλαδή των γονέων που θέλουν να αποκτήσουν το παιδί, του άνδρα που έδωσε το σπέρμα, της γυναίκας που πρόσφερε το ωάριο και της μητέρας που δάνεισε τη μήτρα. Όσον αφορά σε αυτή την τελευταία περίπτωση, η φέρουσα μητέρα συνδέεται με το έμβρυο λόγω της μητρότητας, αλλά και της εμβρυϊκής ανάπτυξης. Αυτή η σχέση αδικεί τους γενετικούς γονείς ή η διακοπή της αδικεί τη φέρουσα μητέρα και επομένως συγκλονίζεται και πάλι η οικογενειακή συνοχή.

Εν συνόψει, η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή επιφέρει πολλά προβλήματα σε μια οικογένεια. Μπορούν να αποκτήσουν παιδιά, άτομα τα οποία δεν βρίσκονται σε

κοινωνία γάμου, δηλαδή άγαμες μητέρες και γυναίκες που ο σύντροφός τους έχει πεθάνει. Ως πρώτη συνέπεια είναι η προσβολή του θεσμού της οικογένειας και έπειτα του γάμου. Υπάρχει, έτσι, η δημιουργία νέων μορφών οικογένειας, οι οποίες έχουν πολλές ψυχολογικές συνέπειες στο παιδί και στην κοινωνία γενικότερα. Επομένως, εμφανίζεται μια νέα ηθική που πλήττει το γάμο και την οικογένεια « τόσο ως προσωπικές σχέσεις όσο και ως κοινω-νικούς θεσμούς, έδραιωμένους βαθιά στην κοινωνική συνείδηση και προστα-τευόμενους συνταγματικά»[468]. Περαιτέρω, προσβάλλεται το πρόσωπο του παιδιού, γιατί είτε αποστερείται από τη σχέση του με τον πατέρα και τραυματίζεται η φυσιολογικότητα της παιδικής του ηλικίας, είτε υποβαθμίζοντας τη μητρότητα σε θέλημα και μηχανιστική αναπαραγωγικότητα[469]. Τελειώνοντας, παρατηρείται ότι ο σκοπός της αναπαραγωγής αποτελεί συμφέρον των γονέων να αποκτήσουν παιδί, με αποτέλεσμα να παραμερίζεται το συμφέρον του παιδιού.

[Συνεχίζεται]

[464] Νικόλαος Χατζηνικολάου, *Ο πρόσφατος νόμος για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και ο θεσμός της οικογένειας*, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Η γυναίκα κατά τον Απόστολο Παύλο*, Βέροια: Ιούνιος 2003, σ. 3

[465] Πρόκειται για την απόκτηση παιδιού από γυναίκα, η οποία είναι άγαμη και χωρίς μόνιμο σύντροφο.

[466] Νικόλαος Χατζηνικολάου, *Ο πρόσφατος νόμος για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και ο θεσμός της οικογένειας*, ό.π., σ. 3

[467] Στο ίδιο, σ. 5

[468] Στο ίδιο, σ. 9

[469] Στο ίδιο, σ. 9